

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 74
din 26.05.2010**

Dosar nr.: 504/2009

Petiția nr.: 10790/10.12.2009

Petent: Z E

Obiect: discriminare pe criteriul de gen și de tratament

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1 E. Z , cu domiciliul

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității București – reprezentată prin M P - Decan al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Sediul: loc. București, str. Schitul Măgureanu, nr. 9, sector 2

II. Obiectul sesizării

2.1 Petenta, sesizează faptul că nu i s-a mai prelungit activitatea profesorală în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială – Universitatea București, pe criteriul de gen, aplicându-i-se un tratament diferit comparativ cu colegii acesteia de sex masculin.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Petenta, profesor universitar doctor, în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială a Universității București, arată că are vârsta de 66 de ani și nu este pensionară, având un an prelungire de activitate, conducător de doctorat din 1994, director de Școală Doctorală în Sociologie, șef catedră la Asistență Socială și Psihologie Socială, iar împreună cu patru colegi bărbați a depus cererea pentru a obține avizul Consiliului Profesorat în vederea continuării activității didactice în cadrul secției de Asistență Socială a cărei șefă de catedră în funcție era. Toți cei care au depus cerere odată cu petenta, colegii bărbați, au primit avizul Consiliului Profesorat, fiind singura și femeie care nu a primit avizul Consiliului.

IV. Procedura de citare

4.1 În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 547 din 20.01.2010 Colegiul Director a citat petenta, doamna E Z , în vederea audierii.

4.3 Prin adresa înregistrată cu nr. 547 din 20.01.2010 Colegiul Director a citat reclamatul, Universitatea București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, prin reprezentant, în vederea audierii.

4.4 Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 20.01.2010. La termen părțile s-au prezentat.

4.5 Prin rezoluția nr. 9 din 13.05.2010 titularul de dosar a dispus investigarea faptelor prezentate în petiție, la Universitatea București – Facultatea de Sociologie și Asistență Socială.

V. Susținerile părților și raportul de investigație

5.1.1 Petenta, profesor universitar doctor în cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială a Universității din București, susține că, i se aplică un tratament diferențiat comparativ cu colegii de catedră bărbați, care au primit aviz favorabil pentru prelungirea activității. Aceasta consideră că la baza tratamentului diferit stă faptul că este femeie.

5.1.2 Potrivit Legii învățământului și Cartei universitare, cadrele didactice din învățământul superior cu merite deosebite, care au dreptul de a conduce doctorate, după împlinirea vârstei de 65 de ani, mai pot continua să predea în învățământul superior, dacă primesc avizul Consiliului profesoral și aprobarea Senatului universității, pentru prelungirea activității.

5.1.3 Petenta precizează că are 66 de ani și nu este pensionară, având un an prelungire de activitate, conducător de doctorat din 1994, director de Școală Doctorală în Sociologie, șef catedră la Asistență Socială și Psihologie Socială, împreună cu patru colegi bărbați, a depus cererea pentru a obține avizul Consiliului Profesoral în vederea continuării activității didactice în cadrul secției de Asistență Socială a cărei șefă de catedră în funcție era.

5.1.3 De asemenea, toți cei care au depus cerere odată cu petenta, colegii bărbați, au primit avizul Consiliului Profesoral, fiind singura și femeie care nu a primit avizul Consiliului. Petenta menționează faptul că facultatea este feminizată cu peste 75% femei iar în conducerea facultății era numai dumneaei, o singură femeie.

5.1.4 Mai mult susține că la baza acestui fapt a stat impunerea voinței decanului membrilor consiliului sub argumentul că în anumite luări de poziție în Consiliu sau în Senat nu a fost de aceeași părere cu domnia sa, sau a fost pe poziții profesionale diferite, dar în concordanță cu părerile și convingerile sale personale.

5.1.5 Mai mult, petenta consideră că decanul facultății a folosit un dublu standard în evaluarea sa, doar aceasta fiind cea care a avut din partea decanului

În ședința Consiliului un tratament total diferit de cel al colegilor, în timp ce colegii bărbați au fost apreciați conform procedurii, respectiv prezentarea fișei de autoevaluare a fiecăruia, prezentarea CV-ului științific, respectiv lista lucrărilor publicate sau susținute la conferințe, participările la întruniri științifice și proiecte interne și internaționale. În ceea ce o privește pe petentă, decanul a refuzat păstrarea acestor criterii standard în analiza și prezentarea activității sale în fața Consiliului Profesorat preferând ca în locul cererii de prelungire a activității să propună Consiliului Profesorat părerea personală a dânsului privind neacordarea prelungirii activității pe anul 2009-2010. Motivul invocat a fost în urma monitorizării comportamentului petentei pe o perioadă de un an, deoarece a îndrăznit să nu vorbească pe aceeași voce cu decanul în ședințele de consiliu și în cele de Senat. Petenta susține că decanul a impus membrilor consiliului respingerea cererii sale și nicidecum avizarea acesteia, conform competenței pe care Consiliul o are prin lege invocând art. 57 lit. 1 din Carta Universității București care precizează: *Catedra avizează cererile de prelungire a activității peste vârsta de pensionare, iar la art. 62 lit.m din același act normativ se stipulează următoarele: Senatul aprobă menținerea în activitate a unor profesori peste limita de vârstă de pensionare.* Catedra de asistență socială a dat avizul favorabil cu unanimitate de voturi susținând necesitatea păstrării petentei în activitate. Deși natura juridică a acestor avize permite Senatului să nu țină cont de avizul Consiliului și să decidă altfel decât acest aviz, Senatul universității la rândul său, la cererea expresă a decanului nu a analizat activitatea petentei și nici contestația pe care a depus-o, nici luarea de poziție comunicată printr-un protest de către membrii a două catedre, respectiv cea de asistență socială pe care a condus-o, cât și cea de sociologie, păstrând aceeași soluție. Petenta considerând că evaluarea sa a fost făcută după alte criterii decât evaluarea colegilor săi bărbați și constituie discriminare atât de gen cât și de tratament. Aceasta menționează faptul că s-a adresat cu această problemă rectorului Universității din București însă nu a primit răspuns. Din completările depuse la dosar, petenta subliniază faptul că este cadru didactic universitar de 43 de ani neîntrerupți în învățământul superior, din care 20 de ani în Universitatea București. Precizează faptul că cerințele facultății pentru programe de studii, master, doctorat, nevoia acută de profesori, corelată cu inexistența problemelor financiare, prin menținerea în activitate a celor 6 profesori universitari care au împlinit vârsta de 65 de ani au formulat cerere de menținere. Ceea ce a urmat exprimării acestei cereri nu a fost deloc conform normelor legale aplicabile în astfel de situații (Legea învățământului, Statutul cadrelor didactice, Carta Universității București), în derularea evenimentelor au apărut multiple și grave încălcări de procedură care au avut loc în Consiliul Profesorat și în Senat. Pentru aceste aspecte petenta se consideră total nedreptățită. Referitor la discriminarea de gen petenta susține că a fost singura femeie cu funcții de conducere în facultate, cu vârsta de 66 de ani împliniți pe 17 mai 2009. Unii dintre ceilalți 5 colegi bărbați aveau 68 de ani, 69 de ani și chiar aproape 70 de ani, doi fiind și pensionari, un alt coleg nu avea nici conducere de doctorat, în condițiile în care peste 75% din personalul facultății este constituit din femei, doar petenta fiind singura care ocupa funcția de decizie. În acest sens, petenta solicită Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării realizarea acelui act reparator prin admiterea plângerii așa cum a fost formulată.

Susținerile Universității din București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

5.2.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 416/15.01.2010 Universitatea din București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a comunicat că potrivit prevederilor art. 129 din Legea 128/12.07.1997, „profesorii universitari și conferențiarii universitari pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani”. Același articol prevede, la alineatul 2 că aceștia, dacă „dovedesc competență profesională deosebită, pot fi menținuți ca titulari în funcția didactică, la cerere, cu acordul consiliului facultății și cu aprobarea anuală a senatului universitar, prin vot nominal deschis, până la împlinirea vârstei de 70 de ani”. Ca urmare se susține că menținerea în activitate nu este un drept, ci un privilegiu. De asemenea, se susține că a fost decisă de membrii consiliului și de membrii senatului prin vot și nu de decan sau de rector. Orice contestație ar trebui să se refere la fiecare persoană care a votat și nu la cel care a condus ședința.

5.2.2 Ședința Consiliului Facultății de Sociologie și Asistență Socială din data de 18.06.2009 s-a desfășurat statutar, conform prevederilor legale în vigoare și ale Cartei Universității din București. Numărul de membri ai Consiliului prezenți a fost de 30, din care cadre didactice 25, dintr-un total de 28 de cadre didactice. Toți participanții și-au putut exprima punctele de vedere deschis, liber, pentru a fundamenta votul. În cadrul ședinței de Consiliu al Facultății în care s-a luat decizia menționată, doamna profesoară E Z a fost prezentă și și-a exprimat public punctele de vedere. La fel au făcut și câțiva susținători ai săi. Reclamata consideră că este evidentă și tranșantă voința majorității Consiliului de a nu aproba prelungirea activității petentei în anul universitar 2009/10. Aceasta rezultă clar din distribuția voturilor deschis exprimate de membrii Consiliului: doar 8 voturi „pentru” prelungire, 12 „împotrivă” și 3 abțineri (d-na profesor Z și dl. P Z nu au votat). Votul fiecărei persoane nu poate fi pus în discuție, ținând de voința și judecata proprie și nefiind condiționat în nici un fel.

5.2.3 Nu poate fi vorba de tratament diferențiat în timpul discuțiilor sau în prezentarea activității, toți cei puși în discuție având un tratament similar. Petenta neprimind vot favorabil datorită neglijenței sale față de unele responsabilități care-i reveneau în cadrul facultății, ținându-se cont și de faptul că după anul 1989 aceasta nu a publicat cărți noi de autor și nu a avut articole publicate în reviste de specialitate. Singura colaborare fiind cu Revista de Asistență Socială pe care o conduce și pe care facultatea o susține financiar.

5.2.4 Nu poate fi vorba de discriminare de gen, deoarece în cadrul aceleiași ședințe doamnei profesor M L i s-a acordat statutul de profesor consultant, din cadrul Consiliului făcând parte numeroase persoane de sex feminin, multe dintre acestea votând în defavoarea petentei. În urmă cu un an același Consiliu și același decan, a avizat petentei prelungirea de activitate. Deciziile Consiliului au fost validate ulterior de Senatul Universității din București.

5.2.5 În temeiul celor de mai sus reclamatul consideră că ședința de Consiliu a Facultății în care s-a luat decizia de sistare a prelungirii activității

petentei a fost întru totul statutară; dezbaterile din cadrul consiliului au fost consistente, temeinice și bazate pe fapte de necontestat, fără tratament diferit față de candidați; nu s-a menționat niciodată genul candidaților drept criteriu de apreciere a activității, iar practica anterioară arată că femeile au primit vot favorabil.

5.2.6 Prin completările aduse la adresa petentei din data de 11.03.2010 se fac următoarele precizări, referitor la faptul că, petenta a fost singura femeie cu funcții de conducere (...), în condițiile în care 75% din personalul facultății era constituit din femei, doar petenta era singura care ocupa funcție de decizie, este mai mult decât evidentă joshnica și arhaica discriminare de gen. Petenta, se susține, că denaturează adevărul, pentru că potrivit listei de cadre didactice titulare în anul universitar 2008/2009 în facultate erau angajate 29 de cadre didactice femei din 61 de persoane titularizate, un procentaj real de 48% și nu de 75% cum afirmă petenta. De asemenea, se susține că în facultate mai sunt 3 femei cu funcții de conducere și anume: Prorectorul Prof. Dr. M. V., titulară a facultății, propusă de Facultate în această funcție și care anterior a fost prodecan; de asemenea administratorul șef al Facultății și secretarul șef al Facultății, funcții administrative de conducere, sunt femei: doamnele C. D. și M. B. Femeile erau reprezentate în Consiliul Facultății, for de conducere principal, în proporție de 21 din 38 (peste 55%), dacă se exclud studenții și personalul administrativ și în proporție de 40% (12 din 30) dacă sunt luate în calcul doar cadrele didactice. La ultimele alegeri (ca și la cele anterioare) pentru a candida pe funcții de conducere era necesar să fie îndeplinite 3 condiții, și anume, candidatul să își depună candidature cu un program de management, să fie conferențiar sau profesor pentru a ocupa funcții de șef de catedră, prodecan, decan, prorector sau rector și să aibă vârsta de sub 65 de ani, vârsta de pensionare. În adresa, sus-menționată, se susține că doar 6 persoane erau la acea dată femei care să fie conferențieri sau profesori care nu împliniseră 65 de ani, dintre ele 4 au fost alese în Consiliu și dintre acestea 2 au ocupat funcții de conducere de șef de catedră și prorector. Referitor la precizarea care face referire la „un profesor nu avea conducere de doctorat”, în realitate, Legea 128/12.07.1997 la art.129 menționează că „profesorii universitari și conferențierii universitari pot fi menținuți în activitate...” Cum conferențierii nu pot fi conducători de doctorat rezultă că acea condiție, ca cei care primesc prelungire de activitate să fie conducători de doctorat este inventată, fiind în contradicție cu legea. În privința disponibilităților financiare ele sunt o condiție necesară, nu suficientă pentru a menține în activitate; deși se precizează că nu acestea au fost criterii menționate în ședință, bugetul facultății în momentul votului presupunea deficit lunar, iar prin pensionarea petentei se economiseau 5% din întregul buget anual al facultății. Deși, votul a fost colectiv petenta continuă să analizeze atitudinea decanului, beneficiar al unui singur vot. Referitor la publicațiile petentei, în CV-ul prezentat în sală, se precizează că nu există cărți de autor publicate de petentă după anul 1989.

Raportul de investigație

5.3.1 Echipa de investigație în data de 19.05.2010 a purtat discuții cu domnul prof. univ. dr. M P - decan și cu membrii Consiliului Profesorat al Facultății de Sociologie și Asistență Socială. Domnul decan M P a susținut că este greu de presupus că cei 35 de membri ai Consiliului facultății, dintre care 25 de cadre didactice de renume, ar vota la comanda unei singure persoane, chiar fiind vorba de decanul facultății. Domnul decan M P a considerat oportun să recomande reprezentanților Consiliului o discuție cu doamna prorector prof. univ. dr. M V , care este un cadru didactic din generația doamnei prof. univ. dr. Z E și în același timp femeie cu funcție de conducere. La finalul discuției, echipa de investigație a fost invitată la ședința Consiliului Profesorat al Facultății de Sociologie și Asistență Socială. Cu această ocazie reprezentanții Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au prezentat obiectul speței și au solicitat membrilor prezenți să confirme sau să infirme afirmația domnei prof. univ. dr. Z E potrivit căreia criteriul care a stat la baza votului acestora a constat în criteriul gen. Membrii Consiliului s-au arătat consternați de o astfel de acuzație, susținând că un asemenea lucru i-ar discredita total în fața reprezentanților studenților și a studenților în general. În continuare au luat cuvântul colegii petentei care au comunicat că nu s-a pus nici un moment problema votării pe criteriul gen, ci numai pe baza activității solicitanților. În urmă cu un an același consiliu a votat pentru prelungirea activității doamnei Z E . Membrii consiliului nu au invocat nici o secundă criteriul genului în discuțiile privind cererile de prelungire a activității cadrelor didactice. Mai mult decât atât, se poate constata că există foarte multe femei promovate în funcții de conducere a facultății. Persoanele care au votat pentru prelungirea activității didactice a doamnei Z E , au votat pentru valoarea profesională a acesteia și în nici un caz pentru că ar fi femeie. De asemenea, consideră că valoarea profesională a fost criteriul pentru care doamna Z E a fost votată de unii din colegii săi pentru menținerea în activitate. La finalul discuțiilor echipa de investigație a solicitat membrilor prezenți ai Consiliului profesoral să voteze dacă sunt de acord cu mențiunile făcute, neexistând nici un vot împotriva. În data de 21.05.2010 reprezentanții Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au purtat discuții cu juristul și prorector facultății care a comunicat că în anul universitar 2008/2009 doamna prof. univ. dr. Z E a fost menținută ca titular în funcție didactică, la cerere, cu acordul Consiliului facultății și cu aprobarea Senatului universitar prin vot nominal deschis; la ședința consiliului facultății au fost prezenți 34 de membri, din care 25 cadre didactice, 8 studenți și 1 cadru auxiliar; rezultatele votului pentru prelungirea de activitate a doamnei prof. univ. dr. Z E au fost următoarele: 16 pentru, 3 împotriva și 6 abțineri; din analiza minutei ședinței consiliului facultății din data de 23.06.2008 (anexată) se poate observa că dintre cele 6 cadre didactice care au solicitat prelungirea de activitate (prof. univ. C S , prof. univ. G V , prof. univ. L M , prof. univ. M V , prof. univ. C Z și prof. univ. E Z), doamna prof. univ. dr. Z E are cele mai multe voturi împotriva și cele mai multe abțineri. În anul universitar 2009/2010 au fost supuse analizei Consiliul facultății 6 solicitări de prelungire a activității, din care 5 solicitări au fost aprobate (pentru prof. univ. dr. A

P , prof. univ. dr. C S , prof. univ. dr. G V , prof. univ. M V și prof. univ. M I) și 1 solicitare a fost respinsă (a doamnei prof. univ. dr. Z E); din analiza minutei ședinței consiliului facultății din data de 18.06.2009 (*anexată*) se poate observa că în ceea ce privește activitatea d-nei prof. univ. dr. Z E au luat cuvântul mai mulți membrii ai consiliului facultății, care au menționat atât aspecte pozitive cât și aspecte negative; prelungirile de activitate au fost aprobate în ședința Senatului universitar din data de 16.07.2009; la ședința respectivă au participat 79 de cadre didactice și 6 studenți; solicitarea doamnei prof. univ. dr. Z E privind prelungirea activității pentru anul universitar 2009/2010 nu a fost aprobată deoarece nu a mai corespuns necesităților obiective ale facultății (existând un cadru didactic mai tânăr care predă aceeași disciplină a cărui normă didactică trebuia asigurată). Cererea privind prelungirea de activitate a doamnei prof. univ. dr. Z E a fost repusă în discuție în ședința Senatului universitar din data de 17.09.2009 (deși nu a fost legală această a doua întrunire a Senatului), solicitanta fiind invitată în această ședință (pentru totală transparență), unde i s-a dat posibilitatea de a-și prezenta cauza în fața unui număr de 84 de cadre didactice și a 12 studenți (*a se vedea extrasul din procesul-verbal al ședinței Senatului din data de 17.09.2009*); după reanalizarea cazului, Senatul universitar și-a menținut decizia dată în ședința din 16.07.2009. Ulterior respingerii cererii sale privind prelungirea de activitate, doamna prof. univ. dr. Z E a depus o plângere penală împotriva domnului M P . Astfel, ca urmare a luării la cunoștință de acest fapt, Universitatea din București a considerat oportună întrunirea Consiliului de Etică, care nu a găsit temeiuri pentru a continua investigarea acestui caz sub aspectul respectării cerințelor de etică academică (*a se vedea extrasul din procesul-verbal al ședinței Colegiului de Etică din data de 27.10.2009, anexat*). Membrii actuali ai Consiliului Profesorat ai Facultății de Sociologie și Asistență Socială, cât și conducerea facultății (decan, prodecani, secretar științific) au fost validați în ședința din 28.01.2008.

5.3.2 La solicitarea echipei de investigație, juristul a pus la dispoziție copii după CV-urile cadrelor didactice care au primit prelungirea activității pentru anul universitar 2009/2010. De asemenea, aceasta a comunicat că nu există o hotărâre de Senat prin care să se stabilească criterii de performanță sau evaluare a cadrelor didactice care au îndeplinit vârsta de pensionare și care solicită prelungirea activității didactice (se ia în calcul competența profesională și activitatea publicistică).

5.3.3 Prorectorul a comunicat că a votat pentru prelungirea activității doamnei Z E având apreciere pentru activitatea didactică a acesteia. Ca și membru al consiliului facultății ia întotdeauna la cunoștință de ordinea de zi a ședințelor și în general are formată o opinie în ceea ce privește modul în care își va exprima votul. De asemenea, știa cum va vota cu privire la cererea de prelungire a activității doamnei Z E înainte de a intra în ședința din data de 18.06.2009, iar votul său a fost liber exprimat. Consideră că doamna Z E nu a depus toate dovezile cu privire la activitatea sa, minimalizând importanța acestora, iar membrii consiliului au votat pe baza documentației care le-a fost pusă la dispoziție. Au existat nemulțumiri ale membrilor consiliului cu

privire la modalitatea de conducere a Școlii Doctorale de către doamna Z E și cu privire la atitudinea acesteia manifestată față de colegi și studenți în ultimul an universitar. Membrii Consiliului facultății reprezintă conducerea facultății, motiv pentru care aceștia trebuie să cunoască necesitățile facultății în ceea ce privește cadrele didactice. În ceea ce privește disciplina pe care o predă doamna E Z, pentru anul universitar 2009/2010, nu există necesitatea menținerii unui cadru didactic aflat la vârsta de pensionare având în vedere că norma didactică este deja acoperită de un cadru didactic în activitate (prof. univ. N G).

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.3. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor**

unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.5. Codul muncii a inclus ca principiu fundamental al relațiilor de muncă principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii, interzicând orice fel de discriminare, fie ea directă sau indirectă. (art.5 din Codul muncii) Prevederile cu valoare de principiu ale Codului muncii sunt tratate pe larg în Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată: „... prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”. De asemenea, potrivit art. 2 alin.3 din O.G.nr. 137/2000 republicată „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

6.6. În cazul discriminării directe, condiția criteriului, evidențiată de legiuitor prin sintagma „pe baza de”, în definiția cuprinsă în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie un aspect determinat al actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră

discriminată. Această legătură circumstanțiază criteriul ca un obiter dictum decisiv în cazul discriminării directe.

6.7. Din acest punct de vedere, Colegiul ia act de faptul că, discriminarea imputată în cauză, este săvârșită pe baza criteriului de sex (gen), ceea ce presupune considerarea existenței unui raport de cauzalitate între faptele imputate (neaprobarea respectiv respingerea cererii de prelungire a activității) și criteriul de sex/gen.

6.8. Colegiul ia act că potrivit legislației aplicabile în materie, în speță art. 129 din legea nr. 128/1997 privind statutul cadrelor didactice „Profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlul științific de doctor pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani. La împlinirea vârstei de pensionare, profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlul științific de doctor, cu excepțiile prevăzute în titlul VIII - Dispoziții tranzitorii și finale, care dovedesc competența profesională deosebită, pot fi menținuți ca titulari în funcția didactică, la cerere, cu acordul consiliului facultății și cu aprobarea anuală a senatului universitar, prin vot nominal deschis, până la împlinirea vârstei de 70 de ani”.

6.9. În conformitate cu aceste prevederi legale, în practică, angajatorul nu este obligat să mențină în funcție profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlul științific de doctor până la împlinirea de către aceștia a vârstei de 70 de ani, aceste prevederi nefiind imperative, ci doar permissive. Astfel, regula desprinsă din art. 129 este că profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlul științific de doctor pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani. Cu titlu de excepție, în alineatul 2 al aceluiași articol, se prevede îndreptățirea acestora, dacă dovedesc competență profesională deosebită, la împlinirea vârstei de pensionare, de a opta pentru continuarea activității didactice. Menținerea în funcție este condiționată însă de acordul consiliului facultății și aprobării anuale a senatului universitar.

6.10. Votul membrilor senatului, al consiliului este hotărâtor pentru aprobarea cererii. Aceste organe au competența exclusivă de a hotărâ în condițiile îndeplinirii cerințelor art. 129 dacă titularul cererii rămâne în activitatea didactică. În speță, coroborat petiției și înscrisurilor depuse la dosar, Colegiul este de opinie că este netăgăduită competența profesională a petentei însă, ipso facto, împrejurările imputate de petentă în stransă legătură cu neacordarea prelungiri activității nu pot fi reținute ca circumstanțiate într-un raport de cauzalitate direct sau indirect cu criteriul de gen/sex. Astfel, nu se poate stabili ca genul/sex a constituit în cauză un obiter dictum decisiv în respingerea cererii.

6.11. Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de

lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva**, ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare, potrivit dispozițiilor art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

POP Ioana Liana – Membru

PANFILE Anamaria - Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

VLAȘ Claudia Sorina – Membru

Data redactării: 1.06.2010

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

